

Ὁ Ἅγιος Δημητριανὸς ὁ Θαυματουργὸς Ἐπίσκοπος Ταμασοῦ Κύπρου

Ημ. Εορτής: 27 Ιανουαρίου
Ημ. Γέννησης:
Ημ. Κοιμήσεως:
Ημ. Ανακομιδῆς Λειψάνων:
Πολιούχος:
Λοιπές πληροφορίες:
Εορταζόμενο ὄνομα:

Ἀπὸ τὶς πολὺ ὀλίγες πληροφορίες πού ἔχουμε γι' αὐτὸν μανθάνουμε ὅτι γεννήθηκε στὴν Ταμασοῦ καὶ ἔζησε σ' αὐτὴν τὰ πρῶτα χρόνια τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ἦταν τότε ἀκόμη πού ἡ εἰδωλολατρία καὶ ἡ εἰδωλομανία προέβαλλε δυνατὰ τῆς Ἀφροδίτης τὸ ἄστρο καὶ τὴ λατρεία. Τὸ κήρυγμα τοῦ Ἰησοῦ πού ἔφεραν στὴν Κύπρου οἱ τρεῖς ἀπόστολοι Βαρνάβας, Παῦλος καὶ Μάρκος ἄρχισε σιγὰ – σιγὰ νὰ προχωρεῖ σ' ὅλο τὸ νησί. Στὴν Ταμασοῦ μὲ κέντρο μία σπηλιὰ πού ὑπάρχει ὡς σήμερα καὶ πού χρησίμευε στὴν ἀρχὴ ὡς κατοικία καὶ ἐκκλησία καὶ ἐπισκοπὴ ἀγωνίζονται οἱ πρῶτες ἐκεῖνες μορφές ὁ Ἡρακλείδης, ὁ Μύρων, ὁ Μνάσων καὶ οἱ ἄλλοι συνεργάτες τους νὰ ἀνάψουν καὶ νὰ προβάλλουν παντοῦ τὸ φῶς τοῦ Χριστοῦ, τὸ ἰλαρὸν φῶς τῆς νέας ζωῆς. Σ' αὐτὴ τὴ σπηλιὰ στὴν ὁποία οἱ πρῶτοι χριστιανοὶ ὄχι μονάχα παρακολουθοῦσαν τὸ κήρυγμα γιὰ τὸν Χριστό, ἀλλὰ καὶ βαπτίζονταν καὶ προσεύχονταν καὶ τελοῦσαν τὶς διάφορες ἀκολουθίες τους, σ' αὐτὴν ἀκόμη βρίσκεται καὶ ὁ τάφος τοῦ Ἁγίου Ἡρακλείδου. Κάποια μέρα πού ὁ γηραιὸς ἐπίσκοπος βρισκόταν ἄρρωστος στὸ σπήλαιό του μὲ πυρετό, μιὰ ομάδα μανιασμένων εἰδωλολατρῶν ὄρμησαν μέσα στὸ σπήλαιο, ἔσυραν ἔξω τὸν Ἅγιο καὶ τὸν σκότωσαν. Ὁ Ἅγιος ἀπέθανε προσευχόμενος γιὰ τοὺς δήμιους του στὴν ἡλικία τῶν 60 χρόνων. Οἱ χριστιανοὶ μαθητὲς μὲ θλίψη βαρῖα πῆραν τὸ ἅγιο λείψανο καὶ τὸ ἔθαψαν μέσα στὴ σπηλιὰ. Τὰ θαύματα πού ἔκανε, ὅταν ἦταν στὴ ζωὴ, συνεχίστηκαν καὶ μετὰ τὸν θάνατό του καὶ συνεχίζονται καὶ σήμερα. «Θαυμαστός ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ».

Ἡ θρησκεία τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, μὲ τὶς ἐνέργειες τοῦ Ἡρακλείδου, τὸν ζῆλο του καὶ τὶς ὑπεράνθρωπες προσπάθειές του προχωροῦσε καθημερινά. Μετὰ τὸν θάνατό του τὴν εὐθύνη τοῦ ὅλου ἔργου ἀνέλαβε ὁ Μνάσωνας. Αὐτὸν εἶχε χειροτονήσει ὁ Ἡρακλείδης ἐπίσκοπο, ὅταν ἀκόμη ζοῦσε. Αὐτὸς συνέχισε τὸ ἔργο τοῦ Ἡρακλείδου μέχρι τὰ βαθιὰ του γηρατειά. Πολλὰ θαύματα ἔκαμε ὅσο ζοῦσε. Πολλὰ καὶ ὅταν ἀπέθανε. Πρὶν πεθάνει χειροτόνησε ἐπίσκοπό της Ταμασοῦ τὸν Ρόδωνα.

Μὲ γοργὰ βήματα ἢ διδασκαλία τοῦ Χριστοῦ χάρις στὸν φλογερὸ ζῆλο τῶν πρώτων χριστιανῶν προχωρεῖ μὲ ἐνθουσιασμό στῆς Ταμασσοῦ τὴν πόλη. Πολλοὶ οἱ ἅγιοι ποὺ παρουσιάσθηκαν σ' αὐτή. Ἔνας τέτοιος ἅγιος εἶναι κι ὁ Δημητριανός. Πότε ἀκριβῶς γεννήθηκε δὲν γνωρίζουμε. Ὁ πανδαμάτορας χρόνος ἔσβησε ἀπὸ τῆς μνήμης τὸ βιβλίον τῆς σχετικῆς χρονολογίας. Αὐτὸ ποὺ συμπεραίνουμε ἀπὸ τὴν ὅλη ζωὴ του εἶναι τοῦτο: Γνώρισε τὸν Χριστό, ὅπως λέγει καὶ ὁ ὕμνογράφος του, ἀπὸ τὴν βρεφικὴ του ἡλικία. «Ἐκ βρέφους ἐγένου τοῦ Κυρίου ἐραστής». Γνώρισε τὸν Χριστὸ καὶ τὸν ἀγάπησε μὲ ὅλη τὴν ψυχὴ του. Μπροστὰ του ἕνα καὶ μόνον πράγμα βλέπει καὶ ἕνα ποθεῖ καὶ θέλει παντοῦ καὶ πάντοτε. Τοῦ Κυρίου τὸ θέλημα. Μ' αὐτὸ μεγαλώνει. Μ' αὐτὸ ζεῖ καὶ αὐτὸ προβάλλει τόσο μὲ τὰ λόγια του, ὅσο καὶ τὸ παράδειγμά του.

Κάποτε ποὺ εἶχε ἀρρωστήσει ὁ πνευματικὸς πατέρας τῆς κοινότητος ὁ ἱερέας, ὁ τότε ἐπίσκοπος τοῦ ὁποίου ὁ Δημητριανὸς ἦταν σὲ ὅλα τὰ δεξιά του χέρι, τὸν κάλεσε καὶ κατὰ παράκληση τῶν πιστῶν Χριστιανῶν τὸν χειροτόνησε πρεσβύτερο. Οἱ ἀγνές ψυχὲς πανηγυρίζουν. Γιατί ὁ Δημητριανὸς μὲ ζῆλο φλογερὸ ἐργαζόταν πάντοτε γιὰ τὴν πνευματικὴ πρόοδο τοῦ λαοῦ. Στὸ πρόσωπό του βρῆκαν οἱ πιστοὶ τὸν πνευματικὸ πατέρα καὶ καθοδηγητὴ, τὰ ὄρφανὰ τὸν προστάτη, οἱ ἀρρωστοὶ τὸν στοργικὸ ἀδελφὸ καὶ «οἱ ἐν θλίψει τὴν παρηγορίαν». Καὶ ὅταν μετὰ ἀπὸ καιρὸ ὁ τότε ἐπίσκοπος κοιμήθηκε, ὀλόκληρος ὁ λαὸς καὶ πάλι κάλεσε καὶ ἀνέβασε στὸν ἐπισκοπικὸ θρόνον τῆς Ξακουστῆς πόλεως τὸν ἄξιο σὲ ὅλα Δημητριανό.

Στὴν καινούργια αὐτὴ θέση ἢ ἀγία του μορφή προβάλλει παντοῦ, ὥστε ὁ ἱερὸς ὕμνογράφος νὰ τὸν ὑμνεῖ: «Τῆς Ταμασσοῦ βλάστημα, καύχημα τῶν Περάτων, πηγὴν τῶν θαυμάτων, ἰαμάτων ταμεῖον ἄσυλον καὶ τῶν Κυπρίων ἀγλάϊσμα». Ἀλλὰ καὶ τοῦ λαοῦ ἡ παράδοση καὶ ὁ σεβασμὸς μένει ὡς σήμερα πολὺ ὑψηλά. Αὐτὸ μαρτυρεῖ α) ἡ εὐρυχωρία τοῦ ναοῦ ποὺ ἡ εὐσέβεια τῶν παλαιότερων κατοίκων τῶν Περάτων ἀφιέρωσε σ' ὄνομά του σὲ μιὰ μαγευτικὴ θέση καὶ τοῦ ὁποίου τὰ ἐρείπια προβάλλουν ἐπιβλητικὰ μέχρι σήμερα. Καὶ β) ἡ χειρόγραφος φυλλάδα ποὺ περιέχει τὴν ἀκολουθία του καὶ στὴν ὁποία ἀναγράφεται καὶ ἡ μέρα τῆς μνήμης του, 27 Ἰανουαρίου.

Ἡ ὅλη του πνευματικὴ ζωὴ συνέβαλε τὰ μέγιστα στὴν ἐξάπλωση τοῦ χριστιανισμοῦ ὄχι μόνον στὴν πόλιν τῆς Ταμασσοῦ, ἀλλὰ καὶ στὰ γύρω χωριά. Τύπος ὑπομονῆς ὁ ἴδιος καὶ πρότυπο ἀρετῆς βοήθησε στὰ χρόνια ἐκεῖνα στὴν εἰρηνικὴ ζωὴ τοῦ πιστοῦ λαοῦ του καὶ στὴν πνευματικὴ του ἀνοδο. Ἀλλὰ καὶ θαύματα πολλὰ ἀναφέρεται ὅτι ἔκαμε ὅταν ζοῦσε, μὰ καὶ ὅταν κοιμήθηκε. Οἱ γυναῖκες τῶν Περάτων τὸν θεωροῦν πολὺ θαυματουργὸ καὶ συχνὰ ἐπισκέπτονται τὰ ἐρείπια τοῦ ναοῦ του, ἀνάβουν καντήλια στὸ βαθούλωμα τῶν ἐρειπίων καὶ ἐκζητοῦν τὶς πρεσβεῖες του στὰ προβλήματα καὶ τὶς ἀνάγκες τους. Ἔνα τέτοιο θαῦμα ποὺ ἐγένε προὸ καιροῦ εἶναι καὶ

τούτο:

Ένας χριστιανός από τὰ Πέρα, γιὰ τὸ κτίσιμο τοῦ σπιτιοῦ του πῆγε καὶ πῆρε ἀπὸ τὰ ἐρείπια τοῦ ναοῦ τοῦ ἁγίου τὶς πελεκητὲς πέτρες μὲ τὶς ὁποῖες ἦταν φτιαγμένο τὸ ἀνώφλι τοῦ ναοῦ, γιὰ νὰ φτιάξει μὲ αὐτὲς τὸ ἀνώφλι τοῦ ἰδικοῦ του σπιτιοῦ. Εἶχε δὲ στὴ σκέψη νὰ πάει τὴν ἐπομένη νὰ πάρει καὶ τὶς ἄλλες πελεκητὲς πέτρες μὲ τὶς ὁποῖες ἦταν κατασκευασμένες οἱ παραστάδες τῆς θύρας τοῦ ναοῦ γιὰ νὰ τὶς χρησιμοποιήσει καὶ αὐτὲς γιὰ τὸ δικό του σπίτι. Τὴ νύχτα ὅμως παρουσιάστηκε στὸν ὕπνο του ὁ Ἅγιος καὶ τοῦ ἔκαμε αὐστηρὴ παρατήρηση. Αὐτὸς ὅμως δὲν ἔλαβε ὑπὸψη τὴ σύσταση τοῦ Ἁγίου καὶ τὴν ἐπόμενη νύχτα πῆγε πάλι καὶ κουβάλησε καὶ τὶς υπόλοιπες πέτρες. Τὴ νύχτα παρουσιάστηκε καὶ πάλι ὁ Ἅγιος στὸν ὕπνο του καὶ τοῦ ἔκανε ξανὰ αὐστηρὴ παρατήρηση γιὰ τὴν παρακοή του. Γιὰ νὰ μὴν ἐπαναλάβει δὲ ἄλλη φορὰ τὴν κακὴ του πράξη, τοῦ ἔδωκε καὶ δύο μπάτσους· τὸν ἓνα ἀπὸ τὴ δεξιὰ μεριά καὶ τὸν ἄλλο ἀπὸ τὴν ἀριστερά. Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς τιμωρίας αὐτῆς ἦταν ἀπὸ τὸ βράδυ ἐκεῖνο νὰ μείνει κουφός, καθ' ὅλον τὸν υπόλοιπο χρόνο τῆς ζωῆς του. Καὶ ἀκόμη τὶς υπόλοιπες πέτρες δὲν τόλμησε νὰ πάει νὰ τὶς πάρει. Γι' αὐτὸ καὶ οἱ πέτρες μὲ τὶς ὁποῖες κτίστηκαν οἱ παραστάδες τῆς θύρας τοῦ σπιτιοῦ εἶναι πολὺ διαφορετικὲς καὶ ξεχωρίζουν ὡς σήμερα.

Στενὴ ἢ θύρα καὶ γεμάτος δυσκολίες ὁ δρόμος ποὺ ὀδηγεῖ στὴ χαρούμενη καὶ εὐτυχισμένη ζωὴ. Αὐτὴ τὴν ἀλήθεια ποὺ ὁ ἴδιος ὁ Κύριος συνιστᾷ σ' ἐμᾶς εἶναι καιρὸς καὶ ἐμεῖς μιμούμενοι τοὺς ἁγίους πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας νὰ κάνουμε βίωμα καὶ ζωὴ μας. Τόπος ἁμαρτίας ἦταν τὸ νησί μας. Σὰν χεῖμαρρος ἢ διαφθορὰ ἔσπρωχνε τοὺς δυστυχισμένους κατοίκους στὴν καταστροφή. Ὅταν ὅμως ἡ θρησκεία τοῦ γλυκύτατου Ἰησοῦ μὲ τοὺς εὐλογημένους φορεῖς τῆς, τοὺς τρεῖς Ἀποστόλους, τὸν Βαρνάβα, τὸν Παῦλο καὶ τὸν Μάρκο ἔφθασε καὶ κηρύχτηκε στὸ μαρτυρικὸ νησί μας, τὰ πράγματα ἄλλαξαν ἀμέσως. Πῶς ξεκίνησαν οἱ πρῶτοι χριστιανοί! Ἀπὸ μία σπηλιά! Τί δυσκολίες, τί διωγμοὺς καὶ τί κινδύνους πέρασαν! Μὲ τὸ θάρρος ὅμως ποὺ ἐναποθέτει στὶς ἀγνὲς καρδιὲς ὁ Χριστὸς δυναμωμένοι προχώρησαν. Τὸ ἀποτέλεσμα μαρτυρεῖ καὶ βεβαιώνει ἡ ἱστορία. Σὲ λίγα χρόνια τὸ νησί τῆς Ἀφροδίτης καὶ τῆς διαφθορᾶς γίνεται νησί τῆς Παναγίας καὶ τῶν ἁγίων. Ἡ προσφορὰ σ' αὐτὸ τοῦ Ἁγίου Λαζάρου, τοῦ Ἡρακλειδίου, τοῦ Μύρωνος καὶ Μνάσωνος, τοῦ Ἁγίου Δημητρίου καὶ ὅλων τῶν ἄλλων ἐργατῶν τῆς ἀρετῆς εἶναι ἀνυπολόγιστη. Δύσκολοι οἱ καιροὶ καὶ οἱ κίνδυνοι πολλοί. Ὅμως δὲν δέιλιασαν, πῆραν τὸ στενὸ τὸ μονοπάτι καὶ ἔγραψαν τὴν ὠραιότερη ἱστορία. Ἄς τοὺς μιμηθοῦμε. Μόνον ἔτσι θὰ χαροῦμε τὴν ἐδῶ ζωὴ μας, ἀλλὰ καὶ θὰ ἀξιωθοῦμε νὰ ἰδοῦμε τὴν ἀγαπημένη μας Κύπρο στοῦ Χριστοῦ τὸ φῶς λουσμένη, ἐλεύθερη καὶ εὐτυχισμένη, καὶ ἀπὸ ὅλους τιμημένη. Ἀμήν.

Ἀπολυτίκιον. Ἦχος α'.

Τῶν Κυπρίων τὸ κλέος, Ταμασέων ὁ Πρόεδρος, φύλαξ καὶ φρουρὸς τῶν Περάτων, Δημητριανὲ Πατὴρ ἡμῶν, ἀναδειχθεῖς, διὸ τυφλὸν ἐφώτισας ποτέ, τὸ φῶς ἐνεδίδου τηλαυγῶς, καὶ ἀνέκραξε δὲ οὕτως, τῷ διὰ σοῦ μὲ φωτίσαντι δόξα σοι. Δόξα τῷ οὕτως εὐδοκήσαντι Θεῷ, δόξα τῷ σὲ θαυμαστώσαντι, δόξα τῷ ἐνεργοῦντι διὰ σοῦ τοιαῦτα τέρατα.

Ἔτερον Απολυτίκιον. Ἦχος α΄. Τῆς ἐρήμου πολίτης.
Ἀπὸ βρέφους Κυρίῳ ἐκολλήθης, μακάριε Δημητριανὲ Ταμασέων, ποιμενάρχα πανάριστε, συγκλείσας ἐν ψυχῇ σου θησαυρόν, τῆς πίστεως Δεσπότης ἀληθοῦς, καὶ ᾠδήγησας τὰ τέκνα σου θαυμασῶς, πρὸς γνῶσιν τῆς θεότητος· δόξα τῷ σὲ δοξάσαντι Χριστῷ, δόξα τῷ ἀγιάσαντι, δόξα τῷ δεδωκότι σοι ἡμῖν, προστάτην ἀκαταίσχυντον.

Κοντάκιον. Ἦχος δ΄. Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ Σταυρῷ.
Ἡρακλειδίου διεδέξω τὸν θρόνον, καὶ τῶν θαυμάτων εἰληφῶς θείαν χάριν, τὴν Κύπρον κατεφώτισας, ᾧ Δημητριανέ, θεσπεσίῳ βίῳ σου καὶ γλυκύτητι λόγων, ὅθεν πλάνην ἔτρεψας, τῶν εἰδώλων γενναίως, καὶ τὸν Χριστὸν ἐνώκησας ψυχαῖς, ὡς ἱεράρχης φωτὶ ἀυγαζόμενος.